

Λόγος Εγκωμιαστικός στους Αγίους της Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου: Άγιοι της Τουρκοκρατίας

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Άγιος Αθανάσιος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

Ο Άγιος Αθανάσιος ο «Πατελλάρος», που ανήκει στο γένος των Παλαιολόγων, δύο φορές Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ανήκει στους εξαρτηματικούς αδελφούς της Μονής μας.

Γεννήθηκε στο Ρέθυμνο της Κρήτης και έγινε μοναχός στο Σιναϊτικό Μετόχι που υπήρχε εκεί. Ήταν άνδρας λόγιος. Πρώτα εξελέγη Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης και μετά Πατριάρχης. Έμεινε για μικρό χρονικό διάστημα στον Οικουμενικό θρόνο. Το 1634 αποσύρθηκε στο Άγιον Όρος και κάθησε στο μικρό και παλιό Βατοπαιδινό Μονύδριο του Ξέστου ή Ξύστρου, όπως ονομαζόταν, που βρίσκεται κοντά στις Καρυές. Το μικρό κτίσμα ο Πατριάρχης το ανακαίνισε, το διαμόρφωσε και πρόσθεσε σ' αυτό καινούργια κτίρια. Είναι το γνωστό μας Σεράγιο, η μετέπειτα Βατοπαιδινή Σκήτη του Αγίου Αποστόλου Ανδρέα.

Μετά από δεκαοκτώ χρόνια επανήλθε για λίγο στον Πατριαρχικό θρόνο. Κοιμήθηκε οσιακά στην πόλη Χάρκοβο, της Ρωσίας, με τον εξής θαυμαστό τρόπο. Μετά την τέλεση της θείας λειτουργίας κάθησε σε ένα κάθισμα και ακίνητος, παρέδωσε ειρηνικά το πνεύμα. Το ιερό λείψανό του σώζεται άφθαρτο σ' αυτή τη στάση. Η μνήμη του εορτάζεται στις 2 Μαΐου.

Ο Οσιομάρτυρας Μακάριος

Ο Οσιομάρτυρας Μακάριος, κατά το 1527, λαμβάνει την ευχή του Γέροντά του Αγίου Νήφωνος Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, που παρέμενε τότε στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου και υπομένει τον μαρτυρικό θάνατο. Ήταν αγωνιστής της εν Χριστώ ασκήσεως, φύλακας ακριβείας της μοναχικής ζωής και μιμητής των αρετών του διδασκάλου του. Όταν κατέκτησε την τελειότητα της θείας αγάπης, άναψε στην καρδιά του ο πόθος του μαρτυρίου. Ο Άγιος Νήφων διακρίνοντας την

γνησιότητα του πόθου του, τον σφράγισε με το σημείο του σταυρού, τον ευλόγησε και του είπε: «Πήγαινε, παιδί μου, στην οδό του μαρτυρίου και θα αξιωθείς, όπως επιθυμείς, να λάβεις το στέφανο του μαρτυρίου, για να χαίρεσαι αιώνια με τους μάρτυρες και τους οσίους».

Πήγε στη Θεσσαλονίκη και με θάρρος κήρυξε τον Χριστό μπροστά στους Οθωμανούς, οι οποίοι τον συνέλαβαν. Δεν υποχώρησε ούτε στις κολακείες, ούτε στις απειλές, ούτε στα φρικτά βασανιστήρια, που του έκαναν για να αρνηθεί τον Χριστό. Αποκεφαλίσθηκε κατά την εορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού, λαμβάνοντας το αμάραντο στεφάνι του μαρτυρίου.

Ο Άγιος Νήφων, ευρισκόμενος στη Μονή μας πληροφορήθηκε εκ Πνεύματος Αγίου το μαρτυρικό τέλος του Μακαρίου, και το ανακοίνωσε στον άλλον μαθητή του, τον Ιωάσαφ, ο οποίος επίσης μετά από λίγο αξιώθηκε μαρτυρικού τέλους, όπως του προείπε ο Άγιος Νήφων. Η μνήμη του Αγίου Μακαρίου εορτάζεται στις 14 Σεπτεμβρίου.

Ο Οσιομάρτυρας Άγιος Θεοφάνης

Ο Άγιος νέος οσιομάρτυρας Θεοφάνης, παραδίδουν οι πληροφορίες των κωδίκων της Μονής μας, ότι μαρτύρησε στις 8 Ιουνίου 1559 στην Κωνσταντινούπολη.

Όταν ήταν ανώριμος νέος, για να γλυτώσει τη μανία των Τούρκων αρνήθηκε την πίστη του στον Χριστό. Συναισθάνθηκε το αμάρτημά του, μετά από λίγο καιρό, και για να εξιλεωθεί κλαίοντας και μετανοώντας, έγινε μοναχός στη Μονή Βατοπαιδίου αγωνιζόμενος σκληρά με νηστείες και προσευχές. Επειδή όμως ελεγχόταν από τη συνείδησή του για την προδοσία της πίστεως αποφάσισε να ομολογήσει δημόσια τον Χριστό και με το αίμα του να σβήσει το βαρύ αμάρτημά του.

Ομολόγησε τον Χριστό, στην Κωνσταντινούπολη και συνελήφθη από τους Μωαμεθανούς. Αφού υπέμεινε με καρτερία και ευχαρίστηση, για την αγάπη του Χριστού, τα σκληρά βασανιστήρια θανατώθηκε από αυτούς με μυτερά σίδερα.

Ο Άγιος Αγάπιος της Σκήτης της Κολιτσούς και οι μαζί με αυτόν τέσσερεις Όσιοι.

Την 1η Μαρτίου εορτάζομε την μνήμη του Αγίου Αγαπίου, του Γέροντός του και των τριών Αγαρηνών, τους οποίους έκανε μοναχούς.

Ο οσιότατος Αγάπιος ήταν υποτακτικός σε ένα Γέροντα που ζούσε στη Σκήτη της Κολιτσούς. Όταν κάποτε κατέβηκε για κάποια δουλειά στην παραλία αιχμαλωτίστηκε από πειρατές που παραμόνευαν και πουλήθηκε σε έναν αγά στην

περιοχή της Μαγνησίας. Δώδεκα χρόνια δούλευε παρακαλώντας την Υπεραγία Θεοτόκο να τον ελευθερώσει. Είδε κάποτε στον ύπνο του, μετά από έντονη προσευχή, την Παναγία να του λέει: «Άγάπιε, σήκω και πήγαινε χωρίς φόβο στο Γέροντά σου, αλλά και πάλι να επιστρέψεις στον αγά σου».

Πράγματι χωρίς να τον αντιληφθεί κανένας έφθασε στο Γέροντά του στον οποίον διηγήθηκε όσα συνέβησαν. Ο Γέροντάς του τον παρηγόρησε, αλλά τον συμβούλεψε να γυρίσει πίσω γιατί δεν ήταν σωστό να φύγει χωρίς τη συγκατάθεση του κυρίου του, ο οποίος τον αγόρασε. Υπακούοντας ο Αγάπιος επέστρεψε στον κύριό του, αναφέροντας όσα του είπε ο Γέροντάς του.

Ο Αγάς συγκινήθηκε και ζήτησε να μάθει περισσότερα για την πίστη των χριστιανών. Αφού κατηχήθηκε από τον όσιο επαρκώς αυτός και οι δύο γιοί του, αποφάσισαν να γίνουν χριστιανοί και να ακολουθήσουν τον όσιο Αγάπιο στη Σκήτη της Κολιτσούζ. Υποτάχθηκαν στο Γέροντα του Αγίου Αγαπίου, έγιναν μοναχοί και έζησαν οσιακή ζωή μέχρι την κοίμησή τους.

Ο Άγιος Γεράσιμος ο «Παλλαδάς»

Ο Άγιος Γεράσιμος ο επονομαζόμενος «Παλλαδάς» έζησε κατά τον 17^ο αιώνα και διετέλεσε Πατριάρχης Αλεξανδρείας. Ήταν ονομαστός για τη λογιότητα και την κατά Θεό σοφία του. Το πλήθος των θεολογικών συγγραμμάτων, που έγραψε διακρίνονται για την πνευματικότητά τους.

Το 1710 παραιτήθηκε από το θρόνο. Διευθέτησε τα προβλήματα της διαδοχής του, στήριξε τον νέο Πατριάρχη Σαμουήλ και αναχώρησε για το Άγιον Όρος. Ήλθε στη Μονή Βατοπαιδίου και έζησε μέχρι την οσιακή κοίμησή του. Ετάφη στο νότιο μέρος του ιερού βήματος, έξω από το Καθολικό, όπου βρίσκονται οι Πατριαρχικοί τάφοι. Μας άφησε ως πολύτιμο θησαυρό το ιερό σκήνωμά του. Κατά την ανακομιδή των πατριαρχών, όπως αναφέρει ο Καισάριος Δαπόντες, το σκήνος του βρέθηκε όπως ένα άγιο λείψανο. Η αγία κάρα του, που φυλάσσεται στο Καθολικό της Μονής έχει τη χαρακτηριστική κέρινη απόχρωση των αγίων λειψάνων.

Ο Οσιομάρτυρας Διονύσιος

Ο Οσιομάρτυρας Διονύσιος, μοναχός της Μονής, απεστάλη το 1822 στην Κρήτη, ως συνοδός της Αγίας Ζώνης της Θεοτόκου εξαιτίας μιας επιδημίας που μάστιζε το νησί. Επειδή τότε εκδηλώθηκε και στην Κρήτη η επανάσταση, οι Τούρκοι τον συνέλαβαν ως όμηρο και τον πίεζαν να ασπαστεί τον Ισλαμισμό. Επειδή αρνήθηκε, οι Τούρκοι τον βασάνισαν τρυπώντας με πυρακτωμένη σούβλα τα μηνίγγια του. Παραμένοντας σταθερός και ανυποχώρητος στην πίστη οδηγήθηκε την Καθαρά Δευτέρα του 1822 στην αγχόνη. Ως τέλειος μάρτυρας και ομολογητής κατετάγη

με Συνοδική Πράξη του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο αγιολόγιο της Εκκλησίας.
Ως ημέρα της μνήμης του ορίστηκε η 31^η Ιουλίου.